

Hadž, vrijednosti i adabi (Meka)

Hatib: dr. Abdullah ibn Avad el-Džuheni

6. zul-hidže 1442. po Hidžri / 16. juli 2021.

Hvala Allahu Koji je uputio Svoje robove u vjeru islam, pomogao ih i počastio ih posjetom Njegove svete Kuće, i odabrao koga je htio od njih za obavljanje obreda na uzvišenim mjestima, ukazao im Svoju plemenitost, skinuo s njih teško breme i obrisao im grijeh. Hvalim Ga, slavljem neka je, na obilnom dobru i blagodatima, i zahvaljujem Mu na podršci i nadahnuću.

Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, Vladara, Istinitog, Onoga Koji je čist od svih nedostataka, i svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, najbolji učitelj i predvodnik. Allahu moj smiluj se, spasi i blagoslovi Svoga poslanika Muhammeda, njegovu časnu porodicu i plemenite ashabe.

Bojte se Allaha onako kako Ga se zaista treba bojati, i požurite Njegovom oprostumu i zadovoljstvu.

O muslimani, u ovim posebnim i blagoslovljenim danima, kada se hadžije kreću ka Allahovoj svetoj Kući, molimo Allaha da ih čuva kod njihovih kuća i na putovanju, i da od nas i od njih primi dobra djela. U ovim vanrednim okolnostima, a u cilju izvršavanja ovog uzvišenog obreda bez ugrožavanja života hodočasnika, i u skladu sa preporukama i instrukcijama stručnjaka, prema kojima su masovna okupljanja jedan od glavnih razloga prenošenja i širenja virusa, Vlada Kraljevine Saudijske Arabije, Allah ih uputio na svako dobro, odlučila je da i ove godine značajno ograniči broj hadžija. Molimo Allaha da u što skorijem vremenu otkloni od nas ovu pošast i umjesto nje spusti lijek i zdravlje.

O muslimani, hodočasnici Allahove časne Kuće, koje je Allah uputio i odredio im da ove godine obave ovaj veliki temelj islama, znajte da je hadž uzvišeni farz, čije

obavljanje donosi veliku nagradu i sevap, i koji je objedinio u sebi tjelesni napor i trošenje imetka, i zbog toga je nagrada za njega praštanje grijeha i loših djela, i prelazak Uzvišenog preko nedostataka i posrnuća koja su se desila u prošlosti. Amr ibn As, radijallahu anhu, u čuvenom predanju o svom primanju islama, kazuje: “Kada je Allah moje srce osvjetlio islamom, došao sam kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: ‘Pruži svoju ruku da ti dam prisegu’, pa je pružio svoju desnu ruku, a ja sam je čvrsto uhvatio. On tada reče: ‘Šta ti je, Amre?’ Rekao sam: ‘Želim da mi nešto garantuješ.’ ‘A šta da ti garantujem?’, upita on. ‘Da mi garantuješ da će mi Allah oprostiti grijeha’, odgovorio sam. ‘Zar nisi znao da islam briše sve ono što je bilo prije? I da hidžra briše sve ono što je bilo prije? I da hadž briše sve ono što je bilo prije?’, reče Poslanik.” (Muslim)

Hodočasnici Allahove časne Kuće, hadž je jedan od velikih islamskih temelja i sastavljen je od pravila ponašanja i obreda. Dio tih pravila sadržan je u riječima Uzvišenog: “Hadž je u određenim mjesecima; onom ko se obaveže da će u njima hadž obavljati nema snošaja sa ženama (refes) i nema ružnih riječi (fusuk), i nema svađe (džidal) u danima hadža. A za dobro koje učinite Allah zna. I onim što vam je potrebno za put snabdijte se. A najbolja opskrba je bogobožnost. I Mene se bojte, o razumom obdareni!” (El-Bekara, 197) Pojam “refes” spomenut u ovom ajetu odnosi se na intimni odnos i sve ono što mu vodi od riječi i djela, “el-fusuk” je kršenje islamskih propisa, a “el-džidal” je beskorisna rasprava koja može dovesti do svađe. U hadžske obrede, Allah vas čuvao, spada stajanje na Arefatu jedan dio noći ili dana, devetog zul-hidžeta, noćenje na Muzdelifi, bacanje kamenčića, noćenje na Mini u danima tešrika, tavaf i sa’j, brijanje i skraćivanje kose, klanje hedja (hadžskog kurbanda) za onoga ko obavlja temettu ili kiran hadž, i obaveza je ispoštovati sva pravila i izvršiti sve obrede, sve to je sastavni dio propisa i Allahove naredbe.

Uzvišeni Allah kaže: “Ne pripisuje vam se u grijeh ako od Gospodara svoga molite da vam pomogne da nešto steknete. A kada pođete sa Arefata, spominjite Allaha kod časnih mjesta; spominjite Njega, jer vam je On ukazao na Pravi put, a prije toga ste

bili u zabludi. Zatim krenite odakle kreću ostali ljudi i tražite od Allaha oprost, jer Allah, uistinu, prašta i samilostan je.” (El-Bekara, 198–199)

U deset prvih dana zul-hidžeta nalazi se dan velike vrijednosti koji ostavlja snažan trag na ljudska srca i živote, a to je Dan Arefata, a znaš li ti šta je to Dan Arefata? Muslim bilježi od Aiše, radijallahu anha, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Nema dana u kojem Allah oslobodi više Svojih robova i robinja od Vatre od Arefata. On se približi, i hvali se Svojim melekima i govori im: ‘Šta ovi (koji su se okupili na Arefatu) žele?’ To je dan praštanja i prelaska preko grijeha, i dan Božijeg hvaljenja, pred melekima, onima koji su se okupili na Arefatu i oslobađanja od Vatre, dan u kojem će onome ko bude vladao svojim sluhom i vidom biti oprošteni prošli grijesi.

Sunnet je postiti ovaj dan, osim hadžijama. Ebu Katada, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Post Dana Arefata iskupljuje grijehе dviju godina, prethodne i naredne, a post Ašure iskupljuje grijehе prethodne godine.” (Muslim)

Propisano je također ovaj dan provesti u činjenju dobrih djela, jer su dobra djela u njemu vrednija od borbe na Allahovom putu, i ovaj dan je jedan od deset dana zul-hidžeta za koje je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Nema dana u kojima su dobra djela draža Allahu od ovih deset dana.” Prisutni su upitali: “Allahov Poslaniče, pa čak ni borba na Allahovom putu?” Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: “Pa čak ni borba na Allahovom putu, osim čovjeka koji je otišao u borbu uloživši svoj život i imetak,, i ništa od toga nije vratio.” (Tirmizi)

Ibn Redžeb je rekao: “S obzirom na to da je Allah, džellešanuhu, u duše vjernika usadio čežnju za viđenjem Njegove časne Kuće, i da svako od njih nije u mogućnosti vidjeti Njegovu Kuću svake godine, naredio je onome ko je u mogućnosti da jednom u životu obavi hadž, a ovih deset dana učinio je zajedničkim dobrom hadžijama i onima koji su kod svojih kuća. Ko nije u mogućnosti obaviti hadž u godini, sigurno je u mogućnosti da čini dobra djela u svojoj kući u prvih deset dana zul-hidžeta, i to djela koja su vrednija od borbe na Allahovom putu, a koja je opet vrednija od hadža.”

To su veličanstveni i divni dani. Ako su dobra djela u njima vrednija od džihada na Allahovom putu, osim da mudžahid bude ubijen i da žrtvuje sav svoj imetak, pa kakav je gubitak i propast onih koji su nemarni prema ovim danima? Ima li koga da bi pouku primio? Koliko god trajao period nemara i slabosti, ne bi trebao obuhvatiti ove dane.

Ono što se traži od tebe, brate i sestro, i od svakog od nas, u ovim danima, jeste da u večernjim satima Dana Arefata, a posebno u vremenu Božanskog spuštanja na ovozemaljsko nebo tražimo od Allaha oprost, milost i sve ono što je dozvoljeno tražiti. Dove za Dan Arefata uglavnom će biti uslišane, ako Allah da, osim dova kojima se traži ono čime Allah nije zadovoljan.

Zatim znajte da nam je Allah naredio stvar u kojoj je počeo od Sebe, pa je rekao: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljte mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56) Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ko na mene donese jedan salavat, Allah će na njega donijeti deset salavata, i obrisat će mu deset grijeha, i uzdići ga za deset deredža."

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

